

Rolnummer 6281
Arrest nr. 28/2017 van 23 februari 2017

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vraag over artikel 42^{quater} van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gesteld door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters J. Spreutels en E. De Groot, en de rechters L. Lavrysen, A. Alen, J.-P. Snappe, J.-P. Moerman, E. Derycke, T. Merckx-Van Goey, P. Nihoul, F. Daoût, T. Giet en R. Leysen, bijgestaan door de griffier P.-Y. Dutilleux, onder voorzitterschap van voorzitter J. Spreutels,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. *Onderwerp van de prejudiciële vraag en rechtspleging*

Bij arrest nr. 155 695 van 29 oktober 2015 in zake Eric Nana Ansong Gyekye tegen de Belgische Staat, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 5 november 2015, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Is, hoewel de in de onderstaande bepalingen beoogde periodes verschillen ten aanzien van het aanvangspunt ervan, artikel 42*quater* van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de minister of zijn gemachtigde binnen vijf jaar na de erkenning van het verblijfsrecht een einde kan maken aan het verblijfsrecht van de echtgenoot van een Belg, wanneer met name het huwelijk met die laatste wordt ontbonden en die vreemdeling, in de loop van het vierde of het vijfde jaar van die periode, niet voldoet aan de voorwaarde bepaald in artikel 42*quater*, § 4, *in fine* - namelijk werknemer zijn of over voldoende bestaansmiddelen beschikken, en beschikken over een ziektekostenverzekering, of lid zijn van een reeds in het Rijk gevormde familie van een persoon die aan die voorwaarden voldoet -, terwijl, met toepassing van artikel 13 van dezelfde wet, het verblijfsrecht van de echtgenoot van een tot het onbepaalde verblijf toegelaten of gemachtigde vreemdeling zelf onbepaald wordt na het verstrijken van de periode van drie jaar volgend op de afgifte van de verblijfstitel, zodat de minister geen einde kan maken aan zijn verblijf in de loop van het vierde of het vijfde jaar volgend op de afgifte van de verblijfstitel, zelfs indien zijn huwelijk is ontbonden in de loop van die periode en hij geen werknemer is of niet over voldoende bestaansmiddelen beschikt ? ».

Memories zijn ingediend door :

- Eric Nana Ansong Gyekye, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. D. Andrien, advocaat bij de balie te Luik;
- de Ministerraad, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. C. Piront en Mr. D. Matray, advocaten bij de balie te Luik.

De Ministerraad heeft ook een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 13 juli 2016 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey te hebben gehoord, beslist dat de zaak in staat van wijzen is, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 21 september 2016 en de zaak in beraad zal worden genomen.

Ingevolge het verzoek van de Ministerraad om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 21 september 2016 de dag van de terechtzitting bepaald op 19 oktober 2016.

Op de openbare terechtzitting van 19 oktober 2016 :

- zijn verschenen :

. Mr. Z. Istaz-Slangen, advocaat bij de balie te Luik, *loco* Mr. D. Andrien, voor Eric Nana Ansong Gyekye;

. Mr. C. Piront, tevens *loco* Mr. D. Matray, voor de Ministerraad;

- hebben de rechters-verslaggevers F. Daoût en T. Merckx-Van Goey verslag uitgebracht;

- zijn de voornoemde advocaten gehoord;

- is de zaak in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil*

Ansong Gyekye Eric Nana, die verklaart de Ghanese nationaliteit te hebben, is op 22 juli 2008 in Ghana in het huwelijk getreden met L.A., van Belgische nationaliteit. Na een visum te hebben verkregen teneinde zich bij zijn echtgenote te voegen, is hij ertoe gemachtigd voor meer dan drie maanden op het grondgebied te verblijven en werd hij in het bezit gesteld van een bewijs van inschrijving in het vreemdelingenregister, toegekend aan de vreemdelingen-echtgenoten van Belgen (« F-kaart ») geldig van 20 januari 2011 tot 20 januari 2016. Op 8 april 2014 wordt de echtscheiding uitgesproken tussen de echtgenoten. Op 3 oktober 2014 wordt hem kennisgegeven van een beslissing *de dato* 16 september 2014, waarbij een einde wordt gemaakt aan het verblijfsrecht van meer dan drie maanden en hem wordt bevolen het grondgebied te verlaten.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, waarvoor een verzoekschrift is ingediend tot vernietiging van de beslissing die een einde maakt aan het verblijf van meer dan drie maanden en van het bevel tot het verlaten van het grondgebied, vernietigt dat bevel bij gebrek aan motivering. Ten aanzien van het beroep tot vernietiging tegen de beslissing die een einde maakt aan het verblijf van meer dan drie maanden houdt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, op verzoek van de verzoeker en na te hebben vastgesteld dat de aan de Raad voorgelegde vraag niet identiek is aan die waarop het Hof heeft geantwoord bij zijn arrest nr. 128/2010, de uitspraak aan en stelt hij de hiervoor weergegeven vraag.

III. *In rechte*

- A -

A.1. De verzoekende partij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen merkt op dat de vergelijking van artikel 42^{quater} met artikel 13, § 1, derde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen aantoont dat een omgekeerde discriminatie wordt ingevoerd ten koste van de buitenlandse echtgenoot van een Belg ten opzichte van een buitenlandse echtgenoot van een onderdaan van een land dat geen lid is van de Europese Unie, aangezien de toelating tot het onbepaalde verblijf voor de eerstgenoemde pas wordt gegeven na afloop van het vijfde jaar na de erkenning van zijn verblijfsrecht, terwijl die voor de laatstgenoemde wordt gegeven na afloop van het derde jaar na de erkenning van zijn verblijfsrecht. Zij is van mening dat voor dat verschil in behandeling tussen twee

vreemdelingen die, onder vergelijkbare omstandigheden, een verblijfsrecht hebben verkregen op basis van een gezinshereniging, geen enkele redelijke verantwoording bestaat. Zij haalt de arresten nr. 128/2010 van 4 november 2010 en nr. 12/2011 van 27 januari 2011 van het Hof aan en is van mening dat, daar de motieven identiek zijn aan die welke in die arresten zijn opgenomen, dient te worden verklaard dat de door de in het geding zijnde bepaling ingevoerde discriminatie niet verenigbaar is met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 7, 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met de artikelen 10, 11, 22 en 191 van de Grondwet.

A.2.1. De Ministerraad zet uiteen dat artikel 42*quater* van de voormelde wet van 15 december 1980, dat de echtgenoten en familieleden van Europese burgers beoogt, bij artikel 40*ter* van dezelfde wet van toepassing is gemaakt op de echtgenoten en familieleden van Belgische burgers, zodat de Belgische burgers en de Europese burgers, alsook hun familieleden, op identieke wijze worden behandeld. Hij preciseert dat de termijn om een einde te maken aan het verblijfsrecht van de familieleden van een Europese burger bij artikel 17 van de programmawet van 28 juni 2013 is verlengd van drie tot vijf jaar teneinde de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met die van de andere lidstaten van de Europese Unie. Hij herinnert eraan dat de bepalingen van de Belgische wet betreffende de gezinshereniging met een Europese burger een omzetting vormen van richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 « betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden » en merkt op dat de in de prejudiciële vraag in het geding zijnde termijn van vijf jaar is bepaald bij artikel 16, lid 2, van die richtlijn.

A.2.2. De Ministerraad is van mening dat het in de prejudiciële vraag opgeworpen verschil in behandeling niet is gelegen in artikel 42*quater* van de voormelde wet van 15 december 1980, dat de in het geding zijnde bepaling is, maar wel in artikel 13 van dezelfde wet, dat niet in dezelfde zin is gewijzigd als artikel 42*quater*. Hij besluit hieruit in hoofdorde dat de prejudiciële vraag geen antwoord behoeft.

A.2.3. In ondergeschikte orde voert de Ministerraad aan dat de in de prejudiciële vraag genoemde categorieën van personen, namelijk, enerzijds, de ex-echtgenoten van Belgische burgers en, anderzijds, de ex-echtgenoten van onderdanen van derde Staten die voor onbepaalde duur tot het verblijf zijn toegelaten of gemachtigd, niet met elkaar vergelijkbaar zijn. Hij verwijst in dat verband naar het arrest nr. 121/2013 van 26 september 2013 van het Hof.

A.2.4. In nog meer ondergeschikte orde is de Ministerraad van mening dat het verschil in behandeling op een objectief criterium berust en dat het verantwoord, adequaat en redelijk is. Hij zet uiteen dat het verschil in behandeling steunt op het objectieve criterium van de nationaliteit van de persoon bij wie men zich voegt. Hij herinnert eraan dat de wetgever inzake vreemdelingenrecht sinds meerdere jaren verschillende doelstellingen nastreeft, waaronder het bestrijden van fraude en met name van schijnhuwelijken en het vrijwaren van de leefbaarheid van de overheidsfinanciën. Hij verwijst naar de parlementaire voorbereiding van de programmawet van 28 juni 2013, die de bij artikel 42*quater* bepaalde termijn van drie jaar op vijf jaar brengt, waarin wordt aangegeven dat de mogelijkheden waarin de voormelde richtlijn 2004/38/EG voorziet, worden aangewend, met name wegens de gunstige budgettaire weerslag ervan, aangezien de wetswijziging een impact zal hebben op het gebruik van het sociale stelsel. Hij voegt eraan toe dat die wijziging eveneens past in het kader van de doelstelling om fraude te bestrijden. Hij is van mening dat de verlenging van de termijn van drie tot vijf jaar een relevante maatregel is om de nagestreefde wettige doelen te bereiken. Hij voert aan dat het risico van schijnhuwelijken of -relaties veel groter is wanneer het gaat om Belgische burgers dan om burgers met de nationaliteit van een Staat die geen lid is van de Europese Unie. Hij haalt in dat verband het arrest nr. 121/2013 van 26 september 2016 van het Hof aan.

A.3. In antwoord op de opmerkingen van de verzoekende partij voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen voert de Ministerraad aan dat, daar de partijen de draagwijdte van de prejudiciële vraag niet mogen uitbreiden, het Hof zich niet moet uitspreken over de verenigbaarheid van het in het geding zijnde artikel 42*quater* met de artikelen 8 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 7, 20 en 21 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met de artikelen 22 en 191 van de Grondwet.

Hij voegt eraan toe dat het Grondwettelijk Hof, mocht het oordelen dat de prejudiciële vraag bevestigend dient te worden beantwoord, zou moeten aannemen dat alleen een wetgevend optreden de vastgestelde ongrondwettigheid zou kunnen opvangen in zoverre het verschil in behandeling zijn oorsprong zou vinden in het feit dat de wetgever de termijn waarbinnen een einde kan worden gemaakt aan het verblijf van de ex-echtgenoot van een vreemdeling die voor onbeperkte duur tot het verblijf in België is gemachtigd of toegelaten, niet van drie jaar op vijf jaar heeft gebracht.

- B -

B.1.1. De prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 42^{quater} van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna : de wet van 15 december 1980), dat, in de versie die van toepassing is op het voor de verwijzende rechter hangende geschil, bepaalde :

« § 1. In de volgende gevallen kan er door de minister of zijn gemachtigde binnen vijf jaar na de erkenning van hun recht op verblijf een einde gesteld worden aan het verblijfsrecht van de familieleden van een burger van de Unie die zelf geen burger van de Unie zijn en die verblijven in de hoedanigheid van familielid van de burger van de Unie :

[...]

4° het huwelijk met de burger van de Unie die zij begeleid of vervoegd hebben, wordt ontbonden of nietig verklaard, het geregistreerd partnerschap dat aangegaan werd, zoals bedoeld in artikel 40bis, § 2, eerste lid, 1° of 2°, wordt beëindigd, of er is geen gezamenlijke vestiging meer;

[...]

§ 4. Onder voorbehoud van het bepaalde in § 5 is het in § 1, eerste lid, 4°, bedoelde geval niet van toepassing :

1° indien het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke vestiging bij de aanvang van de gerechtelijke procedure tot ontbinding of nietigverklaring van het huwelijk of bij de beëindiging van het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke vestiging, ten minste drie jaar heeft geduurd, waarvan minstens één jaar in het Rijk. In geval van nietigverklaring van het huwelijk dient de echtgenoot bovendien te goeder trouw te zijn geweest;

[...]

en voor zover betrokkenen aantonen werknemer of zelfstandige te zijn in België, of voor zichzelf en hun familieleden te beschikken over voldoende bestaansmiddelen, bedoeld in artikel 40, § 4, tweede lid, om te voorkomen dat zij tijdens hun verblijf ten laste vallen van het sociale bijstandstelsel van het Rijk en beschikken over een ziektekostenverzekering die alle risico's in België dekt, of lid zijn van een in het Rijk gevormde familie van een persoon die aan deze voorwaarden voldoet.

§ 5. De minister of zijn gemachtigde kan zonedig controleren of aan de naleving van de voorwaarden voor de uitoefening van het verblijfsrecht is voldaan ».

B.1.2. Krachtens artikel 40ter van dezelfde wet is dat artikel van toepassing op de echtgenoten van Belgen. De prejudiciële vraag moet derhalve zo worden begrepen dat het Hof wordt ondervraagd over artikel 40ter van de wet van 15 december 1980, in samenhang gelezen met artikel 42^{quater} van die wet.

B.1.3. Artikel 21 van de wet van 4 mei 2016 « houdende diverse bepalingen inzake asiel en migratie en tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen », heft, in paragraaf 1, eerste lid, 4°, hiervoor aangehaald, de woorden « of nietig verklaard » op. Die wijziging heeft geen gevolgen voor het onderwerp van de prejudiciële vraag.

B.2.1. Het Hof wordt verzocht de bestaanbaarheid te onderzoeken van de in het geding zijnde bepalingen met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet door die te vergelijken met artikel 13 van de wet van 15 december 1980, dat betrekking heeft op de vreemdelingenonderdanen van Staten die geen lid zijn van de Europese Unie, die een verblijfsrecht hebben verkregen als familielid van een vreemdeling-onderdaan van een Staat die geen lid is van de Unie die voor onbeperkte duur tot het verblijf in het Rijk is gemachtigd of toegelaten.

B.2.2. Artikel 13, § 1, van de voormelde wet van 15 december 1980 bepaalde, op het ogenblik dat de voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen bestreden beslissing is genomen en op het ogenblik dat die Raad het verwijzingsarrest heeft gewezen :

« Behalve indien dit uitdrukkelijk anders wordt voorzien, wordt de machtiging tot verblijf verleend voor een beperkte tijd, ingevolge deze wet of ingevolge specifieke omstandigheden die betrekking hebben op de betrokkene of ingevolge de aard of de duur van zijn activiteiten in België.

[...]

De toelating tot verblijf krachtens artikel 10 wordt erkend voor een beperkte duur gedurende een periode van drie jaar volgend op de afgifte van de verblijfstitel of in de gevallen bedoeld in artikel 12bis, §§ 3, 3bis of 4, na de afgifte van het document dat bewijst dat de aanvraag werd ingediend. Na afloop van deze periode geldt de toelating tot verblijf

voor onbeperkte duur voorzover de vreemdeling nog steeds voldoet aan voorwaarden van artikel 10.

[...]».

B.2.3. Artikel 13 van de voormelde wet van 4 mei 2016 wijzigt die bepaling zodat het derde lid van artikel 13, § 1, van de wet van 15 december 1980 voortaan luidt :

«De toelating tot verblijf krachtens artikel 10 wordt erkend voor een beperkte duur gedurende een periode van vijf jaar volgend op de afgifte van de verblijfstitel of in de gevallen bedoeld in artikel 12*bis*, §§ 3, 3*bis* of 4, na de afgifte van het document dat bewijst dat de aanvraag werd ingediend. Na afloop van deze periode geldt de toelating tot verblijf voor onbeperkte duur voorzover de vreemdeling nog steeds voldoet aan voorwaarden van artikel 10. In het tegenovergestelde geval weigert de minister of diens gemachtigde het verblijf van onbeperkte duur en kent een nieuw verblijf van beperkte duur toe, waarvan de vernieuwing onderworpen is aan het bezit van toereikende bestaansmiddelen, om niet ten laste te vallen van de openbare overheden, en van een ziektekostenverzekering die alle risico's dekt, en voor zover de vreemdeling geen gevaar vormt voor de openbare orde en/of de nationale veiligheid ».

B.3. Uit de vergelijking van de in het geding zijnde bepalingen blijkt dat, op het ogenblik dat de voor het verwijzende rechtscollege bestreden rechtshandeling is genomen, die bepalingen tussen de vreemdelingen die geen burgers van de Europese Unie zijn en een verblijfsrecht hebben verkregen op basis van een gezinshereniging, een verschil in behandeling invoerden volgens de nationaliteit van de echtgenoot bij wie zij zich in België hebben gevoegd. Indien die echtgenoot ofwel een Belg ofwel een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie was, kon, onder bepaalde voorwaarden en behoudens de uitzonderingen vermeld in artikel 42*quater* van de wet van 15 december 1980 in geval van ontbinding van het huwelijk, een einde worden gemaakt aan het verblijfsrecht van de vreemdeling-onderdaan van een Staat die geen lid is van de Europese Unie die zich bij hem heeft gevoegd, en dit gedurende een periode van vijf jaar na de machtiging tot verblijf. Indien de echtgenoot bij wie men zich heeft gevoegd onderdaan was van een Staat die geen lid is van de Europese Unie, kon wegens ontbinding van het huwelijk geen einde meer worden gemaakt aan het verblijfsrecht van de vreemdeling die zich bij hem heeft gevoegd na een periode van drie jaar volgend op de machtiging tot verblijf.

B.4. In tegenstelling tot wat de Ministerraad aanvoert, vloeit het verschil in behandeling waarover het Hof wordt ondervraagd, voort uit artikel 42*quater* van de wet van 15 december 1980, dat van toepassing is op de situatie van de verzoeker voor het verwijzende

rechtscollege. De omstandigheid dat de twee met elkaar vergeleken situaties bij twee onderscheiden bepalingen worden geregeld, laat het Hof niet toe te besluiten dat het verschil in behandeling zijn oorsprong zou vinden in de andere bepaling, die niet van toepassing is op de situatie van de verzoeker voor het verwijzende rechtscollege, en om die reden te weigeren om de prejudiciële vraag te beantwoorden. Het Hof beantwoordt de prejudiciële vraag zoals die is gesteld.

B.5.1. De termijn van vijf jaar is in het in het geding zijnde artikel 42^{quater} ingevoerd bij artikel 17 van de programmawet van 28 juni 2013. Vóór die wijziging bedroeg de termijn waarbinnen, wegens de ontbinding van het huwelijk, een einde kon worden gemaakt aan het verblijf van de vreemdeling die zich heeft gevoegd bij zijn Belgische echtgenoot of echtgenoot-onderdaan van een andere lidstaat van de Europese Unie, drie jaar.

B.5.2. In de memorie van toelichting van het voormelde ontwerp van programmawet wordt aangegeven :

« Dit hoofdstuk wil de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen doen overeenstemmen met de bepalingen van de Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden, tot wijziging van Verordening (EEG) nr.1612/68 en tot intrekking van de Richtlijnen 64/221/EEG, 68/360/EEG, 72/194/EEG, 73/148/EEG, 75/34/EEG, 75/35/EEG, 90/364/EEG, 90/365/EEG en 93/96/EEG.

Deze richtlijn 2004/38/EG voorziet voor de verwerving van het duurzaam verblijfsrecht dat de burgers van de Unie en hun familieleden tijdens een periode van vijf jaren op het grondgebied van de gast-Lidstaat, moeten verbleven hebben.

Door de verwerving van een duurzaam verblijfsrecht te brengen van drie naar vijf jaar, wordt de Belgische wetgeving dus geharmoniseerd met de wetgeving van de andere Lidstaten.

Gelet op het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat er een link is met de begroting en dat dit hoofdstuk de uitvoering is van beslissingen genomen in het kader van de begrotingscontrole. Vooreerst heeft hoofdstuk 1 immers een positieve budgettaire impact waar rekening mee werd gehouden in de begroting. Daarnaast hangen de twee hoofdstukken van deze titel uiteraard samen. Gegeven de budgettaire context worden de mogelijkheden benut die de richtlijn 2004/38/EG biedt om enerzijds de verblijfsvoorwaarden en anderzijds de toegang tot de sociale stelsels te bepalen voor EU-burgers. De wijziging van de verblijfsvoorwaarden heeft immers eveneens een impact op de toegang tot de sociale stelsels » (*Parl. St.*, Kamer, 2012-2013, DOC 53-2853/001, pp. 17-18).

B.6.1. Uit artikel 13, lid 2, van de voormelde richtlijn 2004/38/EG vloeit voort dat de lidstaten erin kunnen voorzien, in sommige gevallen en onder sommige voorwaarden, een einde te maken aan het verblijfsrecht van de familieleden van een burger van de Unie die niet de nationaliteit van een lidstaat hebben, zolang zij geen duurzaam verblijfsrecht hebben verworven. Het duurzaam verblijfsrecht is, krachtens artikel 16, lid 2, van dezelfde richtlijn, verworven na een ononderbroken verblijfsperiode van vijf jaar met de burger van de Unie in de ontvangende lidstaat.

B.6.2. Artikel 35 van die richtlijn bepaalt :

« De lidstaten kunnen de nodige maatregelen nemen om een in deze richtlijn neergelegd recht in geval van rechtsmisbruik of fraude, zoals schijnhuwelijk, te ontzeggen, te beëindigen of in te trekken. Deze maatregelen zijn evenredig en zijn onderworpen aan de procedurele waarborgen van artikelen 30 en 31 ».

B.6.3. Artikel 37 van dezelfde richtlijn bepaalt :

« Het bepaalde in deze richtlijn geldt onverminderd de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van een lidstaat die eventueel gunstiger zijn voor de personen waarop deze richtlijn betrekking heeft ».

B.7.1. In de wet van 15 december 1980 wordt gezinshereniging met burgers uit derde landen die legaal op het Belgische grondgebied verblijven geregeld in titel I, hoofdstuk 3. De regels inzake gezinshereniging met burgers van de Unie andere dan Belgen en met Belgen maken deel uit van titel II « Aanvullende en afwijkende bepalingen betreffende bepaalde categorieën van vreemdelingen », hoofdstuk 1.

B.7.2. De inachtneming van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie tussen de verschillende categorieën van vreemdelingen die een beroep doen op gezinshereniging kan, wegens de bijzondere situatie van elk van de drie vermelde categorieën van personen en rekening houdend met de verplichtingen die voortvloeien uit het Europees Unierecht, bepaalde verschillen in behandeling toelaten.

Die verschillen in behandeling moeten echter redelijk worden verantwoord om bestaanbaar te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.8. In tegenstelling tot wat de Ministerraad betoogt, bevinden de in de prejudiciële vraag beoogde categorieën van personen zich in situaties die voldoende vergelijkbaar zijn wat betreft de beëindiging van hun verblijf op het grondgebied.

B.9. Het in het geding zijnde verschil in behandeling berust op het verblijfsstatuut verbonden aan de nationaliteit van de echtgenoot bij wie de vreemdeling-onderdaan van een derde Staat zich heeft gevoegd die zijn verblijfsrecht heeft verkregen op basis van de gezinshereniging. Een dergelijk criterium is objectief. Het Hof moet nagaan of het relevant is ten opzichte van de doelstellingen die met de in het geding zijnde bepaling worden nagestreefd.

B.10.1. Uit de in B.5.2 aangehaalde memorie van toelichting blijkt dat de in het geding zijnde bepaling allereerst is aangenomen om de Belgische wetgeving in overeenstemming te brengen met richtlijn 2004/38/EG en te harmoniseren met de reglementering van de andere lidstaten van de Europese Unie.

B.10.2. Het doel dat erin bestaat uitvoering te verlenen aan die Europese richtlijn of de Belgische wetgeving te harmoniseren met de wetgeving van de andere lidstaten kan op zich geen verschil in behandeling verantwoorden onder vreemdelingen-onderdanen van landen die geen lid zijn van de Europese Unie, naargelang zij hun verblijfsrecht hebben verkregen in het kader van een gezinshereniging met een Belgische echtgenoot of een echtgenoot die de nationaliteit van een lidstaat heeft, enerzijds, dan wel met een echtgenoot die de nationaliteit van een derde Staat heeft, anderzijds.

B.10.3. Hoewel de wetgever, in het licht van het recht van de Europese Unie, de periode waarbinnen onder bepaalde voorwaarden een einde kan worden gemaakt aan het verblijfsrecht van een onderdaan van een derde Staat, echtgenoot van een Belg of van een burger van de Unie, wanneer het huwelijk wordt ontbonden, van drie jaar op vijf jaar kon brengen, was hij krachtens artikel 37 van de voormelde richtlijn daartoe niet gehouden.

B.11.1. De Ministerraad voert overigens aan dat de wetgever eveneens de strijd wilde aanbinden tegen de misbruiken inzake gezinshereniging, in het bijzonder door schijnhuwelijken en andere relaties die niet overeenstemmen met de werkelijkheid te

ontmoedigen, en de overheidsfinanciën wilde vrijwaren door te voorkomen dat te veel personen een beroep doen op de maatschappelijke dienstverlening.

B.11.2. Die doelstellingen zijn zeker gewettigd. Niets, noch in de parlementaire voorbereiding, noch in de argumentatie van de Ministerraad, laat echter toe te begrijpen hoe de nationaliteit van de echtgenoot bij wie men zich voegt, een relevant criterium zou zijn om, in het licht van die gewettigde doelstellingen, het in geding zijnde verschil in behandeling te verantwoorden.

B.12. De in het geding zijnde bepaling zoals ze van toepassing was vóór de wijziging van artikel 13, § 1, van de wet van 15 december 1980 bij artikel 13 van de voormelde wet van 4 mei 2016, is niet bestaanbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

Artikel 42^{quater} van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, zoals het van toepassing was vóór de wijziging van artikel 13, § 1, van dezelfde wet bij artikel 13 van de wet van 4 mei 2016 « houdende diverse bepalingen inzake asiel en migratie en tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en de wet van 12 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen », schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet in zoverre de minister of zijn gemachtigde binnen vijf jaar na de erkenning van het verblijfsrecht een einde kan maken aan het verblijfsrecht van de echtgenoot van een Belg of van een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie wanneer het huwelijk wordt ontbonden en die vreemdeling, in de loop van het vierde of het vijfde jaar van die periode, niet voldoet aan de bij artikel 42^{quater}, § 4, *in fine* bepaalde voorwaarde.

Aldus gewezen in het Frans en het Nederlands, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 23 februari 2017.

De griffier,

De voorzitter,

P.-Y. Dutilleux

J. Spreutels